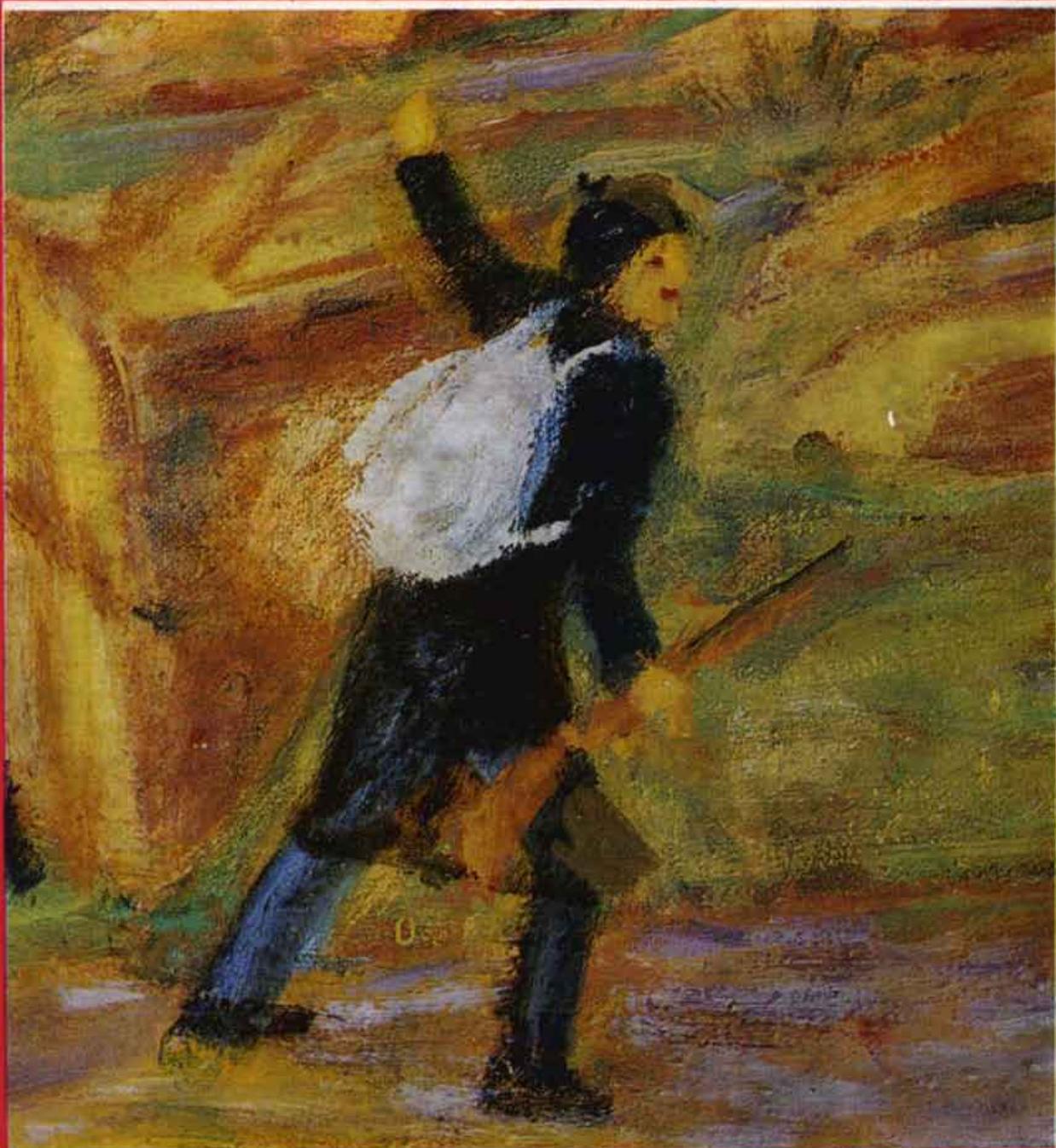

slovenský národopis

4 | 22

VEDA, VYDAVATEĽSTVO
SLOVENSKEJ
AKADEMIE VIED, 1974

V prezentovanom čísle Slovenského národopisu sú online sprístupnené iba publikácie pracovníkov Ústavu etnológie SAV (v obsahu farebne odlíšené).

Ostatné práce, na ktoré ÚEt SAV nemá licenčné zmluvy, sú vyniechané.

Slovenský národopis je evidovaný v nasledujúcich databázach

www.ebsco.com
www.cejsh.icm.edu.pl
www.ceeol.de
www.mla.org
www.ulrichsweb.com
www.willingspress.com

Impaktovaná databáza European Science Foundation (ESF)
European Reference Index for the Humanities (ERIH): www.esf.org

OBSAH

Božena Filová: Slovenské národné povstanie — impulz novej bádateľskej orientácie slovenských etnografov a folkloristov	537
Soňa Burlasová: Ruská partizánska pieseň Po dolinam i po vzgoriam a jej slovanské verzie	543
Soňa Kováčevičová — Katarína Schreiberová: Neprofesionálna výtvarná tvorba s tematikou protifašistického odboja a Slovenského národného povstania	571
Viera Gašparíková: Príbeh o hrdinstve odvážneho partizána v ústnom podaní Ján Michálek: Postava partizána v ústnom podaní	597
Svetozár Švehlák: K súčasnému životu folklórnych novotvarov s odbojovou tematikou	619
Viera Urbánková: Výsledky monografického spracovania ľudových tradícií v Uhroveckej doline	629
DISKUSIA — GLOSY	647
Viera Urbánková: Božena Němcová a Slovensko	651
Martin Slivka: Divadlo vo folklóre	660
ROZHEADY	
Za Jaroslavom Kramaříkom (Adam Pranda)	662
Dr. Adam Pranda päťdesiatročný (Emilia Horváthová)	667
Na okraj seminára NÚ SAV k 30. výročiu Slovenského národného povstania (Viera Gašparíková)	670
BIBLIOGRAFIA	677

СОДЕРЖАНИЕ

Божена Филова: Словацкое национальное восстание — импульс для новой исследовательской ориентации словацких этнографов и фольклористов	537
Соня Бурласова: Русская партизанская песня «По долинам и по взгорьям» и ее славянские версии	543
Соня Kováčevičová — Катарина Шрайверова: Непрофессиональное	

изобразительное творчество с тематикой антифашистского сопротивления и Словацкого национального восстания	571
Вера Гашпарикова: Повесть о герое из отважного партизана в устной интерпретации	597
Ян Михалек: Образ партизана в устной интерпретации	619
Светозар Швеглак: К вопросу современной жизни фольклорных новообразований с сопротивленческой тематикой	629
Вера Урбанкова: Результаты монографической обработки народных традиций в Угровской долине	647
ДИСКУССИЯ КОММЕНТАРИИ	
Вера Урбанкова: Божена Немцова и Словакия	651
Мартин Сливка: Театр в фольклоре	660
ОБЗОРЫ	
БИБЛИОГРАФИЯ	
INHALT	
Božena Filová: Der Slowakische Nationalaufstand — ein Impuls für die neue Forschungsorientation der slowakischen Ethnographen und Folkloristen	537
Soňa Burlasová: Das russische Partisanenlied „Po dolinam i po vzgoriam“ und seine slawischen Versionen	543
Soňa Kováčevičová — Katarína Schreiberová: Das unprofessionelle Kunstschaften über Themen aus dem Slowakischen Nationalaufstand	571
Viera Gašparíková: Eine Geschichte über das Heldentum eines mutigen Partisanen in der mündlichen Überlieferung	597
Ján Michálek: Die Gestalt des Partisanen in der mündlichen Überlieferung	619
Svetozár Švehlák: Zum zeitgenössischen Leben der Folkloreneubildungen mit der Widerstandsthematik	629
Viera Urbánková: Die Ergebnisse der monographischen Bearbeitung der volkstümlichen Traditionen in Uhrovská dolina (Uhrovec Tal)	647
DISKUSSION — GLOSSEN	
Viera Urbánková: Božena Němcová und die slowakische Ethnographie	651
Martin Slivka: Das Theater in der Folklore	660

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ POVSTANIE – IPULZ NOVEJ BÁDATEĽSKEJ ORIENTÁCIE SLOVENSKÝCH ETNOGRAFOV A FOLKLORISTOV

BOŽENA FILOVÁ

Národopisný ústav SAV, Bratislava

Pridsiate výročie Slovenského národného povstania si pracovníci Národopisného ústavu Slovenskej akadémie vied nepripomajú v tomto roku po prvýkrát. Tomuto očiu sa venovali intenzívne v priebehu nulého a tohto roku predovšetkým vo vlastnej vedeckej práci, ktorá bola venovaná nielen výročiu Povstania, ale konkrétnie pracovávala jeho dopad a význam pre ľudovú kultúru. Uskutočnili niekoľko samostatných tematických i tímových výskumov novaných tejto problematike a ako splné záväzky dané k tomuto výročiu došli sa tieto už do svojich záverečných etáp. Trojčlenný kolektív pracovníkov Národopisného ústavu SAV rozšírený o dvoch externých pracovníkov pripravil publikáciu antológiu — *Slovenské národné povstanie v ľudovej tvorbe*, ktorá vyšla v lete 1974 Vydavateľstve Obzor.

Osmečlenný kolektív oddelenia etnografie Národopisného ústavu SAV, rozšírený o dve pracovníčky oddelenia folkloristiky tohto ústavu a dvoch externých spolupracovníkov uskutočnil výskum ľudovej kultúry povstaleckej oblasti Uhrovca a pod názvom *Zo života a bojov ľudu Uhrovskej obiny* odovzdal Vede, vydavateľstvu SAV, ukopíus tejto samostatnej publikácie.

S cieľom bilancovať doterajšie výsledky, naznačovať ďalšie perspektívne ciele

spracovania problematiky Povstania v ľudovej tradícii pripravili sme i dnešné číslo časopisu Slovenský národopis.

Slovenské národné povstanie ako historický a politicko-sociálny medzník našich národných dejín zasiahol kvalitatívne i do takej širokej sféry hodnôt a javov, akou je celok — globál ľudovej kultúry. Zasiahol však nerovnako jej jednotlivé časti a úseky a nerovnako pôsobil i v zložkách vývinových a funkčných. Preto muselo byť i rôzne hľadanie uzlových miest, od ktorých možno začať vedecké pozorovanie a potom vedecký výskum danej problematiky.

I keď sa tomuto hľadaniu nevenujeme my ako prí — veď práve vďaka niekoľkým predchádzajúcim bádateľom a vďaka predchádzajúcim našim vlastným pracovným rokovaniam na túto tému možno predsa označiť úsilie, ktoré sa v takto orientovanej práci prejavilo v minulom a tomto roku, ako výskumné a teoretické vzopätie, ako novú bádateľskú kvalitu.

Novú kvalitu vidíme predovšetkým v tom, že sa autori maximálne usilovali hľadať význam Povstania vo svojej vlastnej sledovanej téme, usilovali sa hľadať ho ako kvalitatívny zásah do tradícií. Toto hľada-

nie nebolo nijako ľahké, zvlášť, ak si jednotliví bádatelia pripomínali nebezpečenstvá, stíhajúce túto tému ako novú a preto sa usilovali nevybočiť z hľadiska vedeckej disciplíny nám vlastnej vedeckej argumentácie, usilovali sa hľadať súvis nového javu s tradíciou a v snahe nezľahčovať a neprofanovať museli premýšľať v širších časových dimenziách i rozsiahlejších teoretických polohách.

Ako sa nám to podarilo, ukážu v konečnom dôsledku reakcie na práce po ich vyjdení. My však už teraz a práve teraz potrebujeme si vzájomne i širšej čitateľskej obci nášho vedeckého časopisu odovzdať vedecké výsledky a zistenia, ale aj vnútorné, ešte nevyriešené otázky takto postaveného sústredeného úsilia.

Výskum a spracovanie niektorých problémov ľudovej kultúry, ktoré Slovenské národné povstanie k životu vyvolalo, či samo i zrodilo, nie je z našej strany kampanou k výročiu.

Neraz a na viacerých miestach sme si už povedali, že spoločenská oprávnenosť, ale i vedecko-teoretická presvedčivosť práce etnografov a folkloristov sa overuje podľa toho, ako tesno a chápajúco sleduje živý pulz, osud svojho objektu, ako je o tento jeho osud zaangažovaná. To je empíria nie

nová a pre vnútorný vývin našej národnej etnografie a folkloristiky veľmi významná a doložiteľná.

Povstanie vyzdvihlo do iných, nových polôh všetky ľudské roviny tvorby, činnosti a myslenia tak samej povstaleckej generácie, ako aj ďalších generácií a pokolení slovenskej spoločnosti. Dnes sa snáď takáto konštatácia zdá trochu zveličená, predčasná. Aby sa však poznal určitý historický okamžik ako zlom, treba nevyhnutný časový odstup od neho, lebo len časový rozmer dáva možnosť i právo na jeho skutočné zhodnotenie v rámci kontinuitného dlhodobého vývoja, dáva i možnosť získania potrebných faktov, ktoré spolu môžu slúžiť ako podklad pre súhrn, pre zovšeobecnenie.

Slovenské národné povstanie podnetilo etnografov a folkloristov na potrebu hľadať jeho stopy v rozličných sférach života a tvorby. Vyzdvihlo úlohy, ktoré sú ako nové úlohy dôležité nielen pre získanie poznatkov, osvetľujúcich význam a miesto Povstania v ľudovej tradícii, ale sú významné a prospiešné i pre pochopenie ďalšieho, v tom i súčasného a budúceho vývinu života a tvorby ľudu.

Slovenské národné povstanie bolo teda nielen impulzom v živom procese tradícií, ale stalo sa už i novým progresívnym impulzom bádaní o týchto tradíciách.

СЛОВАЦКОЕ НАЦИОНАЛЬНОЕ ВОССТАНИЕ – ИМПУЛЬС К НОВОЙ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ ОРИЕНТАЦИИ ЭТНОГРАФОВ И ФОЛЬКЛORИСТОВ.

Резюме

Тридцатая годовщина Словацкого национального восстания отмечается сотрудниками Института этнографии Словацкой академии наук не впервые в этом году. К этому юбилею они постоянно обращались в течение прошлого года и в этом году прежде всего в собственной научной работе, она не только была посвящена годовщине восстания, но и разрабатывала вопрос о его конкретном значении для народной культуры.

Было осуществлено несколько самостоятельных тематических и коллективных исследований, посвященных этой проблематике, и в качестве законченных к этому юбилею обязательств они были доведены до завершающего этапа.

Трехчленный коллектив сотрудников Института этнографии САН вместе с двумя внештатными сотрудниками подготовил публикацию — антологию «Словацкое национальное восстание в народном творчестве», которая вышла в свет летом 1974 г. в издательстве «Обзор».

Восьмичленный коллектив отделения этнографии Института этнографии САН вместе с двумя сотрудниками отделения фольклористики того же института и двумя внештатными сотрудниками провел исследование народной культуры в области восстания Угревце под названием «Из жизни и борьбы народа Угревской долины» и сделал в издательство «ВЕДА» САН рукопись этой самостоятельной публикации.

Подведению итогов и определению дальнейших перспектив в разработке всей проблематики восстания в народной традиции будет служить подготовленный нами настоящий номер журнала «Словацкая этнография».

Словацкое национальное восстание как исторический и социально-политический рубеж нашей национальной истории затронуло и качественно такую широкую сферу ценностей и явлений, какой является народная культура в целом. Ее отдельные составные части и разделы, развитие и функции оно затронуло не в одинаковой степени.

Поэтому различными должны быть и поиски тех узловых моментов, с которых можно было

бы начать научное наблюдение и затем научное исследование данной проблематики.

Несмотря на то, что эти поиски мы не начали первыми — ведь именно благодаря некоторым из предшествующих исследователей и нашим собственным прежним работам на эту тему можно все такие стремления, проявившиеся в такой ориентации работы в прошлом и настоящем в форме исследовательского и теоретического подъема, обозначить как новое качество в исследованиях.

Новое качество мы видим, прежде всего, в том, что авторы старались в максимальной мере проследить значение восстания в собственной исследовательской теме, старались найти его качественное влияние на традицию. Эти поиски не были легкими, особенно потому, что отдельные исследователи понимали все те опасности, которые угрожали новой теме, и старались не отклоняться с точки зрения научной дисциплины от присущей нам собственной научной аргументации, стремились найти связь нового явления с традицией, и, стараясь не облегчать и не упрощать свою работу, они должны были мыслить в широких хронологических рамках и пространных теоретических плоскостях.

Насколько нам это удалось, покажет позднейшая реакция на нашу работу после ее публикации.

Однако нам уже сейчас и именно сейчас необходим взаимный обмен и обмен с широким кругом читателей нашего журнала нашими научными результатами и выводами, а также внутренними еще нерешенными вопросами нацеленного таким образом исследования.

Исследование и разработка некоторых проблем народной культуры, вызванных к жизни или порожденных Словацким национальным восстанием, не было с нашей стороны только предъюбилейной кампанией.

Не раз во многих случаях мы подчеркивали, что общественная оправданность, а также научная убедительность работы этнографов и фольклористов оценивается по тому, насколько близко и с пониманием она исследует живой пульс, судьбы

своего объекта, насколько она в этой судьбе заинтересована. Этот вывод не ноз и для внутреннего развития нашей национальной этнографии и фольклористики очень в жен и покъз телен.

Восстание подняло на другой, новый уровень все плоскости человеческого творчества, деятельности и мышления, как у генерации восстания, так и следующих генераций и поколений словацкого общества. Сейчас эта констатация кажется немного преувеличенной, преждевременной. Однако для познавания определенного исторического момента как перелома необходим определенный интервал во времени, так как хронологический разрыв дает возможность и право на его действительную оценку в рамках преемственного

длительного развития, дает и возможность получения нужных фактов, которые могут служить основой для обобщений.

Восстание указало на необходимость поисков его следов в разных сферах жизни и творчества. Оно выдвинуло новые задачи, которые важны не только для получения выводов, освещавших значение и место восстания в народной традиции, но и важных для успеха в понимании дальнейшего, в том числе и современного, и будущего развития жизни и творчества народа.

Словацкое национальное восстание было, таким образом, не только импульсом к живому развитию традиции, но сделалось и новым прогрессивным импульсом к изучению этих традиций.

DER SLOWAKISCHE NATIONALAUFSTAND – EIN IMPULS ZUR NEUORIENTIERUNG DER WISSENSCHAFTLICHEN FORSCHUNG DER SLOWAKISCHEN ETHNOGRAPHEN UND FOLKLORISTEN

Zusammenfassung

Nicht zum erstenmal gedenken die Mitarbeiter des Ethnographischen Institutes der Slowakischen Akademie der Wissenschaften in Bratislava in diesem Jahr des 30. Jahrestages des Slowakischen Nationalaufstandes. Mit diesem Jubiläum beschäftigten sie sich sehr intensiv so im Laufe des vergangenen Jahres wie auch heuer, vor allem bei ihrer wissenschaftlichen Arbeit. Ihre Forschungen bezogen sich nicht nur auf die Feier dieses Jahrestages, sondern auch auf die konkreten Auswirkungen dieses historischen Ereignisses in der slowakischen Volkskultur. Sie führten mehrere individuelle und kollektive Untersuchungen durch, die sich mit dieser Problematik befaßten. Als bereits erfüllte freiwillige Verpflichtungen stehen diese Forschungen kurz vor ihrem Abschluß.

Ein dreigliedriges Kollektiv wissenschaftlicher Mitarbeiter des Ethnographischen Institutes, erweitert um zwei externe Mitarbeiter, bereitete die Anthologie *Slovenské národné povstanie v ľudovej tvorbe* (Der Slowakische Nationalaufstand im volkstümlichen Kunstschaffen) vor, die im Sommer 1974 im Verlag Obzor Bratislava erschien ist.

Ein achtgliedriges Forscherteam der Abteilung

für Ethnographie des Ethnographischen Institutes, verstärkt durch zwei Mitarbeiterinnen der Abteilung für Folkloristik sowie durch zwei externe Mitarbeiter, erforschte die Volkskultur im Gebiet der Gemeinde Uhrovec. Die Ergebnisse dieses Forschungsvorhabens wurden unter dem Titel *Zo života a bojov ľudu Uhrovskej doliny* (Aus dem Leben und den Kämpfen des Volkes im Uhrovská-Tal) als selbständige Publikation zusammengefaßt, deren Manuskript bereits dem Verlag der Slowakischen Akademie der Wissenschaften in Bratislava zur Drucklegung übergeben wurde.

Mit dem Ziel die bisherigen Resultate zu bilanzieren, aber auch Perspektivziele der Erforschung des Slowakischen Nationalaufstandes und seiner Auswirkungen auf die Volkstradition abzustecken wurde auch die vorliegende Nummer unserer Zeitschrift *Slovenský národopis* vorbereitet.

Als historischer und politisch-sozialer Meilenstein in unserer nationalen Geschichte äußerten sich die Folgen des Slowakischen Nationalaufstandes auch in einem so umfangreichen Gebiet von Werten und Erscheinungen, wie es die Gesamtheit der Volkskultur darstellt. Ihre Sphären und Abschnitte

wurden jedoch von diesem Ereignis nicht in gleichem Maße beeinflußt, denn der Aufstand wirkte sich in den einzelnen Entwicklungs- und Funktionskomponenten der Volkskultur unterschiedlich aus. Auf verschiedene Art und Weise mußten deshalb auch die Knotenpunkte ausgewählt werden, von denen aus man mit der Beobachtung und der darauffolgenden Erforschung dieser Problematik beginnen kann.

Obwohl wir uns nicht als erste mit dieser Aufgabe befassen — dank der Arbeit einiger früherer Forscher und mancher unserer früheren Arbeitskonferenzen zu diesem Thema — kann man den Bemühungen, die sich in derart orientierten theoretischen und wissenschaftlichen Arbeiten des vergangenen und diesen Jahres äußerten, den Charakter einer neuen Forschungsqualität dennoch nicht absprechen.

Diese neue Qualität erblicken wir vor allem darin, daß die Autoren maximal bestrebt waren, die Bedeutung des Slowakischen Nationalaufstandes in dem von ihnen behandelten Thema zu suchen und ihn als qualitativen Eingriff in die Traditionen zu betrachten. Dieses Suchen war keineswegs leicht, besonders weil sich die Forscher der Gefahren bewußt waren, von denen dieses Thema als neue Problematik bedroht wird. Sie bemühten sich deshalb, im Sinne der wissenschaftlichen Disziplin nicht von unserer Argumentation abzuweichen und suchten also den Zusammenhang der neuen Erscheinung mit der Tradition. In ihrem Bestreben den Aufstand nicht zu bagatellisieren oder zu profanisieren mußten sie in weiteren zeitlichen Dimensionen und allgemeineren theoretischen Situationen denken.

Wie weit ihnen dies gelungen ist, das werden letzten Endes die Reaktionen auf ihre wissenschaftlichen Arbeiten beweisen, sobald sie erschienen sein werden. Es ist jedoch nötig, daß wir einander gegenseitig und auch den Lesern unserer Zeitschrift die wissenschaftlichen Ergebnisse und Feststellungen übergeben, uns aber auch mit den noch ungelösten Fragen dieses konzentrierten Bestrebens bekannt machen.

Die Erforschung und wissenschaftliche Bearbeitung mancher Probleme der Volkskultur, die durch den Slowakischen Nationalaufstand aufgedeckt oder auch durch ihn selbst hervorgerufen wurden,

ist in unseren Augen keine bloße Kampagne zum 30. Jahrestag des Aufstandes.

Schon mehr als einmal und an verschiedenen Stellen wurde konstatiert, daß die gesellschaftliche Berechtigung, aber auch die wissenschaftlich-theoretische Überzeugungskraft der Arbeit des Ethnographen und Folkloristen dadurch beglaubigt wird, wie aufmerksam und verständnisvoll er den lebendigen Puls, das Schicksal seines Forschungsobjektes verfolgt, wie tief er an seinem Los Anteil nimmt. Diese Erfahrung ist keineswegs neu, aber für die innere Entwicklung unserer nationalen Ethnographie und Folkloristik äußerst wichtig und bedeutsam.

Der Slowakische Nationalaufstand erhob alle Sphären des menschlichen Schaffens, Denkens und Tuns so, der Generation der Aufständischen als auch der folgenden Generationen und Geschlechter der slowakischen Gesellschaft in andere, höhere Positionen. Heute erscheint diese Feststellung wohl etwas übertrieben und vorzeitig. Um jedoch einen bestimmten historischen Augenblick als Wendepunkt zu erkennen ist ein gewisser zeitlicher Abstand von diesem Ereignis notwendig, denn nur die zeitliche Dimension bietet die Möglichkeit und Berechtigung, diesen Augenblick im Rahmen der kontinuierlichen, lange währenden Entwicklung richtig einzuschätzen und gerecht zu bewerten, nur die zeitliche Distanz ermöglicht es, die nötigen Fakten zu sammeln, die in ihrer Gesamtheit als Basis für eine Zusammenfassung und Verallgemeinerung dienen können.

Der Slowakische Nationalaufstand wies auf die Notwendigkeit hin, seine Spuren und Auswirkungen in den verschiedenen Sphären des Lebens und Schaffens zu verfolgen. Er hob die Aufgaben hervor, die als neue Pflichten nicht allein für das Sammeln von Erkenntnissen wichtig sind, durch die seine Bedeutung und seine Rolle in der Tradition des Volkes illustriert wird, sondern auch für das Verstehen der weiteren Entwicklung im Leben und Schaffen unseres Volkes bedeutsam und nützlich sind, einschließlich der gegenwärtigen und der zukünftigen Entwicklung.

Der Slowakischen Nationalaufstand war also nicht nur ein Impuls im lebendigen Prozeß der Traditionen des slowakischen Volkes, sondern wirkte sich auch als neuer, progressiver Anstoß zur Erforschung dieser Traditionen aus.

G. Kružič, Partizánska stráž, drevorez (82).

СЛОВАЦКАЯ ЭТНОГРАФИЯ

Журнал Словацкой Академии Наук

Год издания 22, 1974, № 4

Издается четыре раза в год

«ВЕДА», издательство Словацкой Академии Наук

Редакторы Д-р Божена Филова и Павол Страно

Адрес редакции: 884 16 Братислава, Клеменсова 27

SLOWAKISCHE VOLSKUNDE

Zeitschrift der Slowakischen Akademie der
Wissenschaften

Jahrgang 22, 1974, Nr. 4. Erscheint viermal im
Jahre

Herausgegeben vom VEDA, Verlag der Slowaki-
schen Akademie der Wissenschaften

Redakteure PhDr. Božena Filová und Pavol Stano

Redaktion: 884 16 Bratislava, Klemensova 27

SLOVAK ETHNOGRAPHY

Journal of the Slovak Academy of Sciences

Volume 22, 1974, No. 4.

Published quarterly by VEDA, the Publishing
House of the Slovak Academy of Sciences

Managing Editors PhDr. Božena Filová and Pavol
Stano

Editor: 884 16 Bratislava, Klemensova 27, Czechoslovakia

L'ETHNOGRAPHIE SLOVAQUE

Revue de l'Académie slovaque des sciences

Anné 22, 1974, No. 4. Parait quatre fois par an
Editions de VEDA, maison d'édition de l'Acadé-
mie slovaque des sciences

Rédacteurs: PhDr. Božena Filová et Pavol Stano
Rédaction: 884 16 Bratislava, Klemensova 27

SLOVENSKÝ NÁRODOPIS

Časopis Slovenskej akadémie vied

Ročník 22, 1974, číslo 4. — Vychádza štyri razy
do roka

Vydáva VEDA, vydavateľstvo

Slovenskej akadémie vied

Hlavná redaktorka PhDr. Božena Filová

Výkonný redaktor Pavol Stano

Redakčná rada: Prof. dr. Rudolf Bednárik, dr.
Soňa Burlasová, dr. Emilia Horváthová, dr. Soňa
Kovačevičová, dr. Michal Markuš, doc. dr. Ján
Michálek, dr. Ján Mjartan, doc. dr. Štefan Mruš-
kovič, dr. Viera Nosálová, doc. dr. Ján Podolák.
Výtvarná redaktorka Viera Miková
Redakcia: 884 16 Bratislava, Klemensova 27

Vytlačili Tlačiarne Slovenského národného po-
vstania, n. p., Martin

Jednotlivé číslo Kčs 20,—; celoročné predplatné
Kčs 80,—

Výmer SÚTI č. 8/6

Rozširuje Poštová novinová služba, objednávky
a predplatné prijíma PNS — ústredná expedícia
tlače, administrácia odbornej tlače, Gottwaldovo
nám. 48, Bratislava. Možno objednať aj na každej
pošte alebo u doručovateľa. Objednávky do za-
hraničia vybavuje PNS — ústredná expedícia
tlače, Bratislava, Gottwaldovo nám. 48/VII

© VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie
vied, 1974

Distributed in the Socialist countries by SLOV-
ART Ltd., Leningradská 11, Bratislava, Cze-
choslovakia. Distributed in West Germany and
West Berlin by KUBON UND SAGNER, D-
8000 München 34, Postfach 68, Bundesrepublik
Deutschland. For all other countries, distribution
rights are held by JOHN BENJAMINS, N. V.,
Periodical Trade, 54 Warmoesstraat, Amsterdam,
Netherlands.